

Kulttuurikasvatussuunnitelma

SILMU

Varhaiskasvatuksesta perusopetukseen

Pertunmaan kunta

KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA SILMU

Silmu syntyy siemenestä, innostuksen kipinästä luovuuteen.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Silmu **sytyttää innostuksen kipinän** lasten ja nuorten luovuuteen. Kulttuuri- ja taide tuottaa hyvinvointia ja kasvattaa luovuutta. Luovuus on tulevaisuuden työelämän tärkeä voimavara ja **luo mahdollisuuksia uuteen**.

Kulttuurikasvatussuunnitelma **SILMU** tarjoaa Pertunmaan kunnan lapsille ja nuorille mahdollisuuden osallistua monipuolisesti kulttuuri- ja taidetoimintaan osana arkea päiväkodeissa, esiopetuksessa ja kouluissa. Kulttuuripolkujen sisällöt eri-ikäisille oppijoille koostuvat taidetyöpajoista, kulttuurikohdevierailuista, sekä erilaisista ryhmän ohjaajille suunnatuista lainattavista materiaali-paketeista ja omaehtoisesti toteutettavista menetelmäoppaista. Menetelmäoppaat ja lainattavat materiaalit pohjautuvat oppilaslähtöiseen, aktiiviseen ja toiminnalliseen oppimisprosessiin.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Silmussa tehdään yhteistyötä Pertunmaan kunnan kulttuuritoimen, Lasten kulttuurikeskus Verson, Etelä-Savon alueen taidelaitosten, museoiden ja eri taiteen ammattilaisten välillä. Toimijoista muodostuu monialainen yhteistyöverkosto. Suunnitelman sisältö on muotoiltu tukemaan voimassa olevien varhaiskasvatus-, esiopetus- sekä opetussuunnitelmien mukaisia perusteita sekä opetus- ja kulttuuriministeriön lasten kulttuuripoliittisen ohjelman tavoitteita.

Suunnitelman valmisteluvaiheessa on kuultu toiveita ja ideoita Pertunmaan kunnan varhaiskasvatuksen ja koulun henkilökunnalta/opettajilta, kartoitettu alueen taidelaitoksia, kohteita sekä lähialueen kulttuuritoimijoita. Kulttuurikasvatussuunnitelmaa tuottaa, koordinoi ja toteuttaa Pertunmaan kunnan kulttuuritoimi yhteistyössä Lastenkulttuurikeskus Verson kanssa. Kulttuurikasvatussuunnitelma tukee Etelä-Savon kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma SILMU antaa jalansijan lapsen ja nuoren luovuudelle. Suunnitelman avulla toteutuu suunnitelmallinen, monialainen ja pitkäjänteinen yhteistyö eri toimijoiden välille. Suunnitelman toteutus mahdollistaa tasavertaisen, saavutettavan ja monipuolisen kulttuurikasvatuksen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen kaikille Pertunmaan kunnan lapsille ja nuorille osana varhaiskasvatusta, esiopetusta ja perusopetusta.

Suunnitelman laatinut 28.11.2020

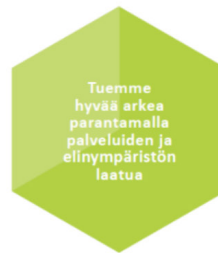
Satu Liikkanen

Pertunmaan kulttuuritoimi

Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa.

Kulttuurikasvatussuunnitelman arvot tukevat Etelä-Savon
kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa

KULTTUURI-
HYVINVOINTI-
SUUNNITELMAN
STRATEGINEN
KÄRKI

Etelä-Savon
kulttuuri-
2019-2021 hyvinvointi-
suunnitelma

***Osallistuva, luova ja hyvinvoiva
eteläsavolainen***

Mitä kulttuurikasvatussuunnitelma tuo oppilaille?

- Se takaa tasa-arvoisen mahdollisuuden osallistua ja tutustua taiteeseen ja kulttuuriin.
- Taidot ymmärtää, arvioida ja käyttää kulttuuria kehittyvät ja kyky lukea median ja ympäröivän maailman välittämiä viestejä vahvistuu.
- Se tukee kulttuuri-identiteetin kasvua ja kulttuurikompetenssin kehittymistä.
- Paikallinen lähikulttuuri ja kulttuuriperintö tulevat tutuiksi. Kulttuurikasvatus opettaa myös ymmärtämään kulttuurien moninaisuutta.
- Kulttuuri ja taide edistävät muiden aineiden oppimista tuomalla uusia tapoja ja menetelmiä.
- Se lisää kouluviihtyvyyttä, tarjoaa onnistumisen kokemuksia ja vahvistaa luovuutta ja itsetuntoa.
- Se tarjoavat keinoja itseilmaisuun ja asioiden käsittelyyn.

Miten kulttuurikasvatussuunnitelma hyödyttää koulua?

- Kulttuurikasvatussuunnitelma mainitaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa työkaluna, joka tarjoaa monia mahdollisuuksia opetussuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen.
- Vakiinnuttaa kulttuuri- ja taidesisältöjä koulun arkeen.
- Tekee kulttuurikasvatuksesta koordinoitua ja ennakoitavaa.
- Helpottaa opettajan työtä, koska sisältö ei riipu yksittäisen opettajan tai koulun kiinnostuksesta tai taloudellisista mahdollisuuksista.
- Perustuu paikallisten opetus- ja kulttuuritoimijoiden yhteistyöhön, joten se tarjoaa valmiita verkostoja monialaisten oppimiskokonaisuuksien rakentamiseen sekä laaja-alaisten osaamisalueiden ja ilmiölähtöisen oppimisen toteuttamiseen.

Miten kulttuurikasvatussuunnitelma tukee kulttuuritoimijoita ja taiteilijoita?

- Auttaa lapsille ja nuorille suunnatun tarjonnan kehittämisessä ja koulujen tarpeiden huomioimisessa.
- Lisää kulttuuripalveluiden kävijämääriä ja laajentaa yleisöpohjaa.
- Kasvattaa tulevaisuuden kulttuuri- ja taideyleisöä.
- Työllistää taiteilijoita.

Kulttuurista virtaa ja elinvoimaa koko kuntaan

- Kulttuuri on kunnalle tärkeä vetovoimatekijä.
- Kulttuurikasvatussuunnitelma mahdollistaa oman alueen kulttuuristen erityispiirteiden esiintuomisen, mikä tukee paikallisia alan toimijoita sekä juurruttaa asukkaita asuinympäristönsä.

VARHAISKASVATUS - Satuseikkailua luovin menetelmin

Varhaiskasvatuksen sisällöt innostavat sadun ja leikin kautta kokeilemaan monipuolisesti taiteen eri muotoja. Taiteen avulla lapsella on mahdollisuus kokea mielikuvitusmaailma, jossa kaikki on mahdollista ja leikisti totta. Taiteellisten kokemusten intensiivisyys ja lumous virittävät lapsen toiminnallisuuden ja tempaavat mukaansa. Päästetään mielikuvitus valloilleen!

Satusalkkuseikkailu päiväkodeissa

Toteutusajankohta: loka-marraskuussa

Ohjaajana Verson taidekasvattaja.

Satusalkkuseikkailu on useita taidelajeja yhdistelevää taiteilijan ohjaamaa toimintaa 0-5-vuotiaille. Satusalkkuseikkailussa lapset tutustuvat eri taiteen aloihin tarinan siivittämänä. Taidekasvattajan ohjauksessa lapset pääsevät kokeilemaan, tekemään ja kokemaan eri taiteen aloja leikin keinoin tutussa ympäristössä.

Satusalkkuseikkailut pohjautuvat vuosittain kiertäen vaihtuvaan teemaan. Teemat ovat esimerkiksi: Vedenneito ja kala (luonnonsuojelu ja vesi), Erilainen kirahvi (ystävyyden ja erilaisuuden hyväksyminen), Roskajuttu (kierrätys), Unoh-tuneet eväät (kulttuuriperintö)

Satutunnit

Satutuokioita 1-3 kpl kirjastossa toimintavuodesta riippuen -> verkkototeutus poikkeusaikana. Toteutus keväisin.

Taidenäyttely kunnantalolla

Varhaiskasvatus, esiopetus, 1. – ja 2. luokka yhteistyössä: Kevätnäyttely kunnantalon näyttelytilassa huhtikuun alusta vappuun saakka.

Muut tapahtumat ja materiaalit

- Kunnantalon vaihtuvat taidenäyttelyt, vierailut kiinnostuksen mukaan
- Nukketeatterimatkalaukkuja lainattavissa ryhmille Lumme-kirjastoista
- Huhtikuu vko 16-17 Kulttuurikarnevaalit-kulttuuriviikot ohjelma
- Museovierailu Vanha-Rantalan talomuseoon elokuussa
- Satuviikko vko 42
- Kirjastovierailut kirjastossa sop. mukaan
- Erilaiset verkkomateriaalit omaehtoisesti

ESIOPETUS, 1.- ja 2. LUOKKA – Tartu taiteeseen

Esiopetukselle, 1. ja 2. luokille suunnatut Taidesiilmu-sisällöt innostavat tarttumaan taiteeseen teemoitetusti eri taidemenetelmin. Teemoissa korostuvat kestävä kehitys, tunnetaidot ja kulttuuriperintökasvatus. Peruskokemukset taiteesta syntyvät, kun niitä on monipuolisesti tarjolla.

Teemoitettu taidetuokio tukee koulujen opetussuunnitelmia ja on osa monialaista oppimista.

Tartu taiteeseen - taidepajat

Toteutusajankohta: marraskuu

Työpaja toteutetaan Verson taideohjaajan johdolla. Valittua teemaa käsitellään yhden tai useamman taiteenlajin keinoin. Kesto 45 minuuttia.

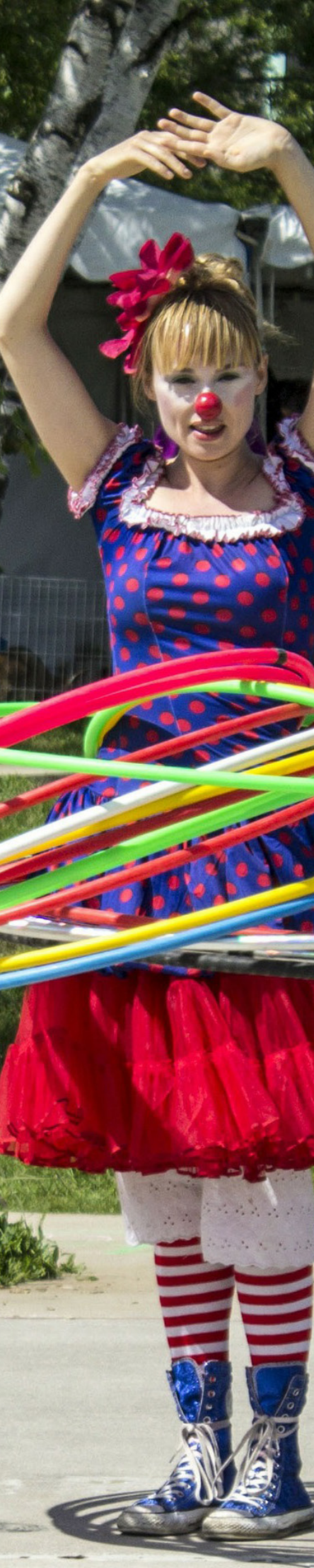
Verson konseptoiduissa työpajoissa on 5 vuosittain vaihtuvaa teemaa, joita käsitellään yhden tai useamman taiteenlajin keinoin. Kaikkiin teemoihin on myös lisämateriaalit, jotka ryhmät saavat käyttöönsä teeman jatkokäsittelyä varten.

Taidenäyttely kunnantalolla

Varhaiskasvatus, esiopetus, 1. – ja 2. luokka yhteistyössä: Kevätnäyttely kunnantalon näyttelytilassa huhtikuun alusta vappuun saakka.

Muut tapahtumat ja materiaalit

- Kunnantalon vaihtuvat taidenäyttelyt, vierailut kiinnostuksen mukaan
- Nukketeatterimatkalaukkuja lainattavissa ryhmille Lumme-kirjastoista
- Huhtikuu vko 16-17 Kulttuurikarnevaalit-kulttuuriviikot ohjelma
- Museovierailu Vanha-Rantalan talomuseoon elokuussa
- Satuviikko vko 42
- Kirjastovierailut kirjastossa sop. mukaan
- Erilaiset verkkomateriaalit omaehtoisesti
- Konserttikeskuksen koulukonsertit

3. - 6. LUOKKA – Tutustuminen eri taiteenlajeihin: sirkus, tanssi, musiikki, teatteri

Taiteenlaji vaihtuu kiertäen vuosittain 3.-6.-luokkalaisten Silmu-kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti: **sirkus, tanssi, musiikki, teatteri** -> alusta. Kulttuurikohdevierailuja toteutetaan vuosittain kulttuurikeskus Vekkulaan, Mikkelin kaupunginteatteriin ja kaupunginorkesterin harjoituksiin.

Taiteilijan ohjaama kulttuurityöpaja, kesto 45 minuuttia

Toteutusajankohta: marraskuu

KULTTUURIKOHDEVIERAILUT, vuosittain vaihtuva kohde, toteutus keväällä
KULTTUURIKESKUS VEKKULA – MIKKELIN KAUPUNGINORKESTERI –
MIKKELIN KAUPUNGINTEATTERI

Kulttuurikeskus Vekkula

Tutustuminen nukketeatteriin ja lasten kulttuurikeskukseen.

Elämyksellinen Lasten kulttuurikeskus Vekkula on Mikkelissä toimiva satumaailma. Vekkula tarjoaa monipuolista kulttuuritoimintaa lapsille sekä erilaisille ryhmille, kuten päiväkodeille, kouluille ja erityisryhmille.

Elämyksellisessä kulttuurikeskuksessa on kiinteänä osana nukketeatteri upeine lavasteineen. Esityskauteen kuuluu joulu ja pääsiäinen. Mahdollisuus osallistua nukketeatteriesitykseen.

Mikkelin kaupunginorkesteri

Mikkeliläisen orkesteritoiminnan juuret juontavat vuoteen 1903, jolloin Mikkelin Musiikinystävien yhdistys perusti orkesterin tuolloin vain muutaman tuhannen asukkaan kaupunkiin. Tästä aikanaan maan vanhimmasta amatöörorkesterista ja kaiken kaikkiaan Suomen kolmanneksi vanhimmasta orkesterista muodostettiin myöhemmin yhdistyspohjainen ammattiorkesteri. Vuonna 1990 Mikkelin kaupunginorkesteri kunnallistettiin 12 jousisoittajan vahvuiseen kokoonpanona. Syksystä 2012 kesään 2016 kaupunginorkesterin ylikapellimestarina toimi Sasha Mäkilä. Erkki Lasonpalo ja Daniel Raiskin toimivat orkesterin taiteellisina partnereina 2017–2019. Keväästä 2020 lähtien on orkesterin pääkapellimestariksi nimitetty Erkki Lasonpalo.

Mikkelin kaupunginteatteri

Mikkelin Teatteri on 100-vuotias teatteri, joka toimii vanhassa palolaitoksen rakennuksessa Mikkelin keskustassa. Mikkelin Teatterissa on ensi-iltoja noin kuusi vuodessa, mikä sisältää myös Naisvuoren kesäteatterin esityksen. Tämän lisäksi teatterissa nähdään läpi vuoden monipuolisesti erilaisia vierailuesityksiä.

Ajankohtainen lähialueen kulttuuritapahtuma

Esim. Lasten talvikarnevaalit / muu ajankohtainen lähialueen tapahtuma.

Muut tapahtumat ja materiaalit

- Kunnantalon vaihtuvat taidenäyttelyt, vierailut kiinnostuksen mukaan
- Nukketeatterimatkalaukkuja lainattavissa ryhmille Lumme-kirjastoista
- Huhtikuu vko 16-17 Kulttuurikarnevaalit-kulttuuriviikot ohjelma
- Museovierailu Vanha-Rantalan talomuseoon elokuussa
- Satuviikko vko 42
- Kirjastovierailut kirjastossa sop. mukaan
- Erilaiset verkkomateriaalit omaehtoisesti
- Konserttikeskuksen koulukonsertit

7.-9. LUOKKA

- Tutustuminen eri taiteenlajeihin: elokuva, kirjallisuus, kuvataide

7.-9. luokat Verson työpajojen taiteenlaji vaihtuu kiertäen vuosittain 7.-9.-luokkalaisten Silmukulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti: **elokuva, kuvataide, kirjallisuus** -> alusta. Kulttuurikohdevierailuja toteutetaan vuosittain Radio- ja tv- museo Mastolaan, Itä-Hämeen museoon ja Salmelaan.

Taiteilijan ohjaama kulttuurityöpaja, 45 minuuttia
Toteutusajankohta: loka-marraskuu

KULTTUURIKOHDEVIERAILUT, vuosittain vaihtuva kohde, toteutus keväällä
MASTOLA - ITÄ-HÄMEEN MUSEO - SALMELA

Radio- ja tv-museo Mastola

Radio- ja tv-museo Mastolan hauskoissa toimintapisteissä voit tutustua radio- ja tv-toimintaan.

Tule testaamaan kuinka oikea henkilö sijoitetaan Lahden suurmäen nokalle tv-ohjelmassa? Pääset testaamaan sitä museon green screen -studiossa. Uutisankkurin tehtävä kameran edessä ei ole helppo vai onko? Koe itse. Museosta löytyy: maskeeraus ja puvustamo, mediakasvatuspiste, DX-kuuntelupiste, jossa voit hypätä pitkäaaltokuuntelun maailmaan.

Museossa on myös kuunneltavissa radio-ohjelmia sekä katsottavissa televisio-ohjelmia eri aikakausilta. Lisäksi televisiosta tutut piirroshahmot sekä suosikkijuontavat edellisiltä vuosikymmeniltä vievät katsojaa halki menneisyyden.

Itä-Hämeen museo

Itä-Hämeen museo on Itä-Hämeen seitsemän pitäjän seutumuseo, jonka omistaa vuonna 1928 perustettu Itä-Hämeen Museoyhdistys ry. Museon on perustanut kirjailija Maila Talvio. Presidentti Relander vihki Itä-Hämeen museon 30.6.1929. Koskipään kartanon rakennuksiin.

Itä-Hämeen museosta voit löytää mm. kartanokulttuuria, kansanomaista esineistöä, kirjailija Maila Talvion, kirjailija Mika Waltarin ja runoilija Uno Kailaan muistohuoneet, savupirtin sekä maatalousmuseon. Kesällä vaihtuvia näyttelyitä. Museon kokoelmissa on kaikkiaan noin 30 000 esinettä, joista esillä on perusnäyttelyssä noin kymmenesosa. Pääosin museon säilytystilat ovat entisellä Hartolan osuusmeijerin alueella sekä Niemen tilalla, jotka myös Museoyhdistys omistaa.

Taidekeskus Salmela

Taidekeskus Salmelassa Mäntyharjulla esitellään vuosittain teoskokoelmia suomalaisen nykyaiteen konkareilta sekä nuorilta lupauksilta. Näyttelyalue koostuu Salmelan päärakennuksesta sekä Domanderin näyttelyalueesta, johon kuuluvat apteekki- ja postitalo, palvelijan asunto sekä piharakennukset, joissa sijaitsee myös Nina Ternon teoskokoelma. Teoksia on esillä myös Ravintola Kesäheinässä, huvimaja Höijerissä sekä maisema- ja veistospuistossa.

Muut tapahtumat ja materiaalit

- Kunnantalon vaihtuvat taidenäyttelyt, vierailut kiinnostuksen mukaan
- Huhtikuu vko 16-17 Kulttuurikarnevaalit-kulttuuriviikot ohjelma
- Museovierailu Vanha-Rantalan talomuseoon elokuussa
- Kirjastovierailut kirjastossa sop. mukaan
- Erilaiset verkkomateriaalit omaehtoisesti
- Konserttikeskuksen koulukonsertit

Kasvatetaan luovuutta yhdessä!

Kulttuuri- ja taide synnyttää luovuutta: ainutlaatuista tekemistä, jossa ei ole sääntöjä.

Varmuudella tiedetään, että luovuudella on tulevaisuuden työelämässä ja työllistymisessä ainutlaatuinen arvo. Se on kuin uusi mahdollisuus, silmu joka odottaa kesää.